

Asia: VN/1070/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sukupuolen vahvistamisesta sekä siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Kommenttinne liittyen sukupuolen vahvistamisen edellytyksiin (1 §):

Nykyisellä translailla on tietyt sekä yhteiskunnan että yksilön kannalta tärkeät tehtävät:

- Se suojelee muutoksen hakijaa itseään impulsiivisilta tai sosiaalisten vaikutusten aikaansaamilta, usein virheellisiltä päätöksiltä, jotka voivat haitata hänen koko loppuelämänsä.
- Yhteiskunnan kannalta se antaa sukupuolen vaihtamista hakevalle oikeuksia ja asettaa velvoitteita harkitusti ja lain käytön kannalta ennakoitavalla tavalla. Samalla se suojelee muiden oikeuksia loukkauksilta, joita sukupuolen mielivaltainen muuttaminen voisi käytännössä aiheuttaa.

Nykyinen translaki suojelee sukupuolen muutoksen hakijaa, kun se vaatii lääketieteellisen selvityksen ennen sukupuolen oikeudellista muuttamista. Ensisijaisesti se suojelee häntä itseään haittaavilta impulsiivisilta tai sosiaalisen ympäristön aikaansaamilta harkitsemattomilta päätöksiltä.

Myös nykyinen vaatimus toisessa sukupuoliroolissa eletystä minimiajasta suojelee yksilöä liian hätäisiltä päätöksiltä ja testaa hakijan todellisia motiiveja sukupuolenvaihtoon.

Lääketieteellinen selvitys on hakijan oma etu, eikä suinkaan haitta silloinkin, kun se ei vastaa hakijan omaa tahtotilaa. Tilanne, jossa hakija kokee siinä määrin epämiellyttävää oloa, että haluaisi vaihtaa sukupuolensa, on aina lääketieteellistä huomiota vaativa tilanne, koska sen taustalla on usein aivan muita juurisyytä. Terveystieteiden kuluissa säästäminen tai pelkkä hakijan tahto eivät ole hyväksyttäviä perusteita jättää lääketieteellinen selvitys tekemättä.

Siis ajatus oikeudellisen sukupuolen eriyttämisestä lääketieteellisistä selvityksistä ei ole sukupuolen muutosta hakevan edun mukainen. Se ei ole myöskään hakijan edun mukainen sellaisessa tilanteessa, että henkilö ei ole kykenevä arvioimaan omaa tilaansa neutraalisti.

Esitetty lakiluonnos aiheuttaisi oleellisia haittoja myös muille kuin hakijalle itselleen.

Lainsäädännön ja yhteiskunnan kannalta ongelmallisinta on se, että ellei lakiesityksen sovellusala tehdä tarkemmin rajatuksi, nykyisessä muodossaan se mahdollistaisi muiden kansalaisten perustuslaillisten oikeuksien, kuten yksityisyyden suojan, loukkaamisen.

Esitys antaa mahdollisuuden saada oikeuksia ja välttää velvollisuuksia mielivaltaisesti yksilön oman tahdon mukaan, sen sijaan voimassa oleva translaki estää mielivaltaiset oikeudellisen sukupuolen vaihdokset.

Lakiluonnoksen lähtökohta on se, että oikeudellisen sukupuolen voisi muuttaa pelkästään hakijan tahdosta ja miten monta kertaa tahansa ottaen kuitenkin huomioon hakemuksen yhden kuukauden käsittelyajan. Lakiluonnoksen perusteluissa toistuu tähän liittyen yksi ajatusvirhe. Useissa kohdissa esitetään, että hakijan lisääntymisbiologinen sukupuoli tai transtausta saattaisi tulla muiden tietoon, ellei kyseistä lakiesityksen kohtaa toteutettaisi. Mutta se tulee joka tapauksessa muiden tietoon, jos tehdään vain oikeudellinen sukupuolen muutos, kuten laissa esitetään. Tämä aiheuttaisi varmasti ongelmia käytännössä. Esimerkiksi jos parrakas mies muuttaa oikeudellisen sukupuolensa naiseksi, ilman kehollisia muutoksia. Lakiesityksen mukaan hän olisi nainen, jonka täytyisi pystyä salaamaan se, että hän on edelleen sekä lisääntymisbiologisesti että ulkonäöltään täysin sama mies kuin ennenkin. Millaisia tarkoituksia sukupuolen salaaminen ja sitä auttava lainsäädäntö ensisijaisesti palvelisi tässä tilanteessa ja miksi lakiesityksessä oletetaan, että ristiriitaisuutta fyysisen ulkonäön ja oikeudellisen sukupuolen välillä ei havaittaisi?

Lakiluonnos ei sisällä mitään mekanismeja selkeiden väärinkäytösten estämiseksi. Tilanne, jossa henkilö haluaa muuttaa pelkän oikeudellisen sukupuolen ilman ulkoisen olemuksen muutosta, eikä sitä voida lääketieteellisesti arvioida, voi johtua muista syistä kuin transsukupuolisesta kokemuksesta.

Lakiluonnoksen ajatus, että pelkkä rekisteröintiviranomainen voisi tehdä arvioinnin ilman terveydenhuollon vahvistamia faktoja, on helppoa jo ennakoita nähdä käytännössä mahdottomaksi.

Lääketieteen, terveydenhoidon ja joidenkin muiden syiden vuoksi on tärkeää, että väestörekisterissä säilytetään tieto lisääntymisbiologisesta sukupuolesta, vaikka oikeudellista sukupuolta käytettäisiin lain sovellusalan mukaisesti tarkoituksiin.

Lain sovellusala tulisi rajata tarkemmin siten, että oikeudellista sukupuolta ei voisi soveltaa tapauksissa, joissa lisääntymisbiologisella sukupuolella on merkitystä terveyden, turvallisuuden, yksityisyyden, reilun kilpailutilanteen tai muun oleellisen seikan perusteella, kuten lääketiede ja terveydenhoito, vankeinhoitolaitokset ja putkat, yksityisyyttä vaativat tilat kuten pesu- ja puku- ja wc-tilat, ja urheilu.

Esitetyllä radikaalilla lailla olisi merkittävät vaikutukset myös naisten ja miesten tasa-arvoon. Nykyisin monissa julkisissa yhteisöissä on jopa vaatimus tietystä sukupuolten välisestä jakaumasta, kuten vaikkapa kunnallisissa lautakunnissa tai jopa alakoulun johtokunnassa. Myös yksityisellä puolella on suosituksia esimerkiksi pörssiyritysten hallituspaikkojen sukupuolijakaumasta. Nämä kaikki vaatimukset ja suositukset menettäisivät merkityksensä, mikäli niitä pystyisi kiertämään vain omalla sukupuolenvaihtoilmoituksella. Vuosikymmenten työ naisten tasa-arvon puolesta valuu hukkaan vähemmistöoikeuksille tässä kontekstissa annetun liiallisen painoarvon vuoksi.

Miesten ja naisten tasa-arvon suojaamiseksi uuteen translakiin tulisikin kirjata vaatimus, ettei ko. henkilöä voida valita vaihdetun sukupuolen johdosta määräaikana, esimerkiksi vuoteen sukupuolenvaihdoksesta, mihinkään tiettyä sukupuolta vaativaan luottamustehtävään tai toimeen.

Tämä vähentäisi mahdollisuutta hyötymistarkoituksella tehtyyn sukupuolen vaihdoksen kirjaamiseen.

Entäpä näinä epävarmoina aikoina vaikutukset maanpuolustukseen? Nykyisin sekä ase- että siviilipalveluksesta kieltäytyvät miehet eli täyskieltäytyjät tuomitaan ehdottomaan vankeusrangaistukseen. Uuden translain myötä miehet vapautuisivat kummastakin palveluksesta vain ilmoittamalla olevansa naisia. Voidaan pitää varmana, että lain luomaa porsaanreikää hyödynnettäisiin.

Vaikka lakiesityksessä puhutaan yleisluontoisesti mahdollisuudesta tehdä oikeudellisen sukupuolen vaihdos harkitsemattomasti, niin sen lisäksi on oleellista myös täysi-ikäisyyden harkinta nimenomaan tässä trans-asiayhteydessä. On varmaa tieteellistä näyttöä siitä, että merkittäväällä osalla tutkituista tapauksista trans-identiteetti ei ole vakiintunut vielä 18 vuoden iässä. Tutkimuksen mukaan 84 % trans-tuntemuksia omaavista nuorista kasvaa lopulta alkuperäiseen sukupuoleensa aikuistuuksaan. Itsensä lukitseminen ennen aikaisesti vastakkaiseen sukupuoleen sosiaalisesti tai oikeudellisesti on haitallista myöhemmän elämän kannalta, ja aiheuttaa kynnyksen palata alkuperäiseen sukupuoleen.

Näitä ongelmia on käsitelty viitteineen yksityiskohtaisesti <https://rogd.fi> -sivustolla.

Sekaannuksen välttämiseksi lain nimessä tulisi näkyä selvästi, että kyseessä on laki transhenkilön (eikä synnynnäisen) sukupuolen vahvistamisesta. Selkein nimi voisi olla laki oikeudellisen sukupuolen vaihtamisesta.

Nykyinen translaki on sekä transhenkilöksi itsensä kokevan oman suojan että muun yhteiskunnan kannalta toimivampi kuin uusi lakiluonnos transhenkilön sukupuolen vahvistamisesta.

Translain sisältämä maininta lisääntymiskyvyttömyydestä on käytännössä merkityksetön. Ketään ei ole steriloitu Suomessa sen perusteella. Tämä lainkohta on kuitenkin estänyt väärinkäytöksiä ja jokin korvaava suojamenettely väärinkäytöksiä vastaan tarvitaan, jos translaista poistetaan tämä kohta.

Yksinkertaisin, helpoin, nopein ja suositeltavin muutos olisikin vain korvata lisääntymiskyvyttömyysvaatimus nykyisessä translaissa jollain muulla väärinkäytöksiä estävällä rajoituksella ja säilyttää muuten translaki ennallaan.

2. Kommenttinne liittyen hakemukseen ja sen käsittelyyn (2 §). Kommentteja pyydetään esimerkiksi siihen, onko sukupuolen vahvistamisen hakemusmenettely esitetystä muodossaan toimiva ja tarkoituksenmukainen.

On ilmeisen tarpeellista täsmentää, miten hakemus tulee perustella ja millä perusteilla hakemuksia arvioidaan niitä vastaanotettaessa. 30 päivän odotusaika ei riitä lainkaan varmistamaan, että hakemus olisi tehty harkitusti ja on liian lyhyt ajatellen sekä hakijan omaa etua että mahdollisia väärinkäyttöpyrkimyksiä. Hakemusmenettelyyn tulisi luoda jokin mekanismi väärinkäytösten estämiseksi.

3. Kommenttinne liittyen sukupuolen vahvistamisen oikeusvaikutuksiin (3 §). Lausunnoissa pyydetään kiinnittämään erityistä huomiota sellaiseen lainsäädäntöön, jossa sukupuolelle annetaan merkitystä ja jota hallituksen esityksessä ei ole tunnustettu. Lisäksi huomiota pyydetään kiinnittämään säännöksen aiheuttamiin muutostarpeisiin lausunnonantajan toiminnassa/hallinnonalalla.

Ehdotetun lain on esimerkiksi arvioitu mahdollisesti edellyttävän muutoksia vankeus- ja

tutkintavankeuslakien säännöksiin vankien sijoittamisesta sekä henkilöntarkastuksista ja päihteettömyyden valvonnasta. Vastaavia säännöksiä on myös laissa poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta. Lain on myös arvioitu edellyttävän muutoksia eräisiin rikoslain säännöksiin.

Lain sovellusala tulee rajata niin, että sitä ei sovelleta niihin tilanteisiin, jossa se ei ole käytännön syistä mahdollista tai tarkoituksenmukaista, eikä myöskään milloin se aiheuttaisi perusoikeuksien loukkaamisen tai riskin rikoksiin. Ulkomailta on uutisoitu esimerkiksi tilanteesta, että vanki on syyllistynyt raiskausrikokseen, kun sukupuoleltaan alkuaan mies on sijoitettu naisvankien puolelle sillä perusteella, että hän kokee sukupuolensa naiseksi.

Tarkempi kuvaus tarpeellisesta lain sovellusalan rajaamisesta löytyy tämän lausunnon kohdista 1 ja 9.

4. Kommenttinne liittyen sukupuolen vahvistamisen oikeusvaikutuksiin ja vanhemmuuteen (4 §)

Lakiluonnos perustuu siihen hallitusohjelman lähtökohtaan, että uuteen translakiin ei oteta mukaan alaikäisiä, mikä on hyvä ja laajasti tuettu lähtökohta myös mielipidetutkimusten perusteella. Lapset ovat mukana kuitenkin lain vaikutuspiirissä silloin, jos sukupuolenvaihdosta tekevä on lapsiperheen äiti tai isä.

Lapsivaikutuksia ei ole selvitetty lainkaan tilanteessa, että kyseessä olisi lapsiperhe ja toinen vanhemmista muuttaisi sukupuolensa. Voi olla hyvin traumatisoivaa ja hämmentävää lapsen kannalta, että äiti muuttuisikin yhtäkkiä isäksi tai isä äidiksi.

Vanhemmuuden termien tulee jatkossakin perustua lisääntymisbiologiseen sukupuoleen. Ei ole mitään muuta yksiselitteistä tapaa pitää asia loogisessa ja yksiselitteisessä järjestyksessä.

5. Kommenttinne liittyen vanhemmuutta kuvaavaan nimikkeen muuttamiseen (5 §). Erytystä huomiota pyydetään kiinnittämään sellaiseen lainsäädäntöön, jossa vanhemmuutta kuvaavaan nimikkeeseen liitetään oikeusvaikutuksia (vanhemmalle itselleen tai tämän lapselle) ja jota hallituksen esityksessä ei ole tunnistettu. Lausunnoissa pyydetään myös kiinnittämään huomiota niihin muutostarpeisiin, joita vanhemmuutta kuvaavan nimikkeen muuttaminen edellyttää esimerkiksi lausunnonantajan tietojärjestelmissä.

Vanhemmuuden termien tulee jatkossakin perustua lisääntymisbiologiseen sukupuoleen. Ei ole mitään muuta yksiselitteistä tapaa pitää asia loogisessa ja yksiselitteisessä järjestyksessä.

6. Kommenttinne liittyen ulkomaisen päätöksen tunnustamiseen (6 §):

Ulkomaisen päätöksen tunnustamisen tulee perustua lähtömaassa laillistettuihin ja Suomessa erikseen tarkastettaviin dokumentteihin. Varmistettava, ettei dokumentin hakemisella ulkomailta ole mahdollista kiertää suomalaisen lainsäädännön aikarajoja tai muita tarpeelliseksi katsottuja säädöksiä.

7. Kommenttinne liittyen lain voimaantuloon ja sen soveltamisen porrastamiseen (8 §):

Muutos olisi esitetyn lakiluonnoksen tilanteessa radikaali ja laaja, jonka vuoksi voimaantulon voidaan arvioida tulevan vastaan liian nopeasti.

8. Kommenttinne liittyen esityksen pääasiallisiin vaikutuksiin, ml. selvitykseen joka on laadittu lapsivaikutusarvioinnin tueksi. Lausunnoissa pyydetään kiinnittämään huomiota vaikutuksiin, joita lausunnonantaja arvioi esityksestä aiheutuvan toiminnalleen/hallinnonalallaan. Huomiota pyydetään

kiinnittämään myös tietojärjestelmiin kohdistuviin muutostarpeisiin sekä muihin tiedonhallintalain 5 §:n 3 momentin kannalta olennaisiin asioihin.

Lapsivaikutuksia ei ole selvitetty liittyen vanhemman sukupuolen vaihdon vaikutuksiin lapsen psyykelle ja hyvinvoinnille. Liitteeksi laadittu selvitys koskee aivan muuta ja on rajoittunut. On kaaottista ja lapsille hämmennystä aiheuttavaa, jos vanhemmuusnimikkeet "äiti" ja "isä" voivat vaihdella oikeudellisen sukupuolen mukaan. Niiden tulisi aina määräytyä lisääntymisbiologisen todellisuuden mukaisesti. Lapsen kehitykselle on olennaista, että hänellä on kodissaan pysyviä, turvallisia asioita. Lasten kannalta on oleellista välttää vanhemman sukupuolen vaihtaminen niin kauan, kun perheessä on alaikäisiä lapsia. Mikäli oikeudellinen sukupuolen vaihto siinäkin tilanteessa sallitaan, on tärkeää ja käytännön tarkoituksia ajatellen loogista säilyttää äitiys ja isyys -nimikkeet lisääntymisbiologisen sukupuolen mukaisena.

9. Muut kommentit liittyen hallituksen esitysluonnokseen:

Lain nimi on sekaannusta aiheuttava

Selkeyden vuoksi lain nimen pitäisi olla laki sukupuolen vaihtamisesta tai laki transsukupuolen vahvistamisesta, mutta ei laki sukupuolen vahvistamisesta. Ilman trans-etuliitettä sukupuolen vahvistaminen tarkoittaa lapsen syntymisen yhteydessä tehtävää sukupuolen vahvistamista. Tämä lakiluonnos käsittelee sen sijaan sukupuolen vaihtamista myöhemmän elämän aikana eli transtilanteissa eikä suinkaan syntymään liittyvää sukupuolen vahvistamista. Sekaannus tulee hyvin esiin sivulla 34 viimeisessä kappaleessa, jossa virheellisesti väitetään, että intersukupuolisille ei voida vahvistaa sukupuolta.

Lain perusolettamat

Lain lähtökohta, että sukupuolen vahvistaminen erotettaisiin täysin sen objektiivisesta selvittämisestä eli lääketieteellisestä arvioinnista, on ongelmallinen ainakin kahdella tavalla: lainsäädännöllisesti ja lääketieteellisesti. Samalla se johtaa aivan uusiin ongelmiin ja perusoikeuksien loukkaamiseen.

1) Lainsäädännöllinen ongelma

Lainsäädäntö ei voi määrittää yksilön oikeuksia tai velvollisuuksia vain tämän omaan tahtoon tai tuntemukseen perustuen, kuten tämä lakiluonnos esittää. Sellainen laki antaisi yksilölle mielivaltaisia oikeuksia ja mahdollisuuden vältellä velvollisuuksiaan. Samalla se antaisi yksilölle mahdollisuuden toisten henkilöiden perustuslaillisten oikeuksien loukkaamiseen (esimerkiksi biologisten miesten pääsyn naisten tiloihin) ja johtaisi epäreiluna pidettäviin tilanteisiin esimerkiksi urheilussa, kun mies voittaisi naisten lajeissa osallistuessaan naisena. Ongelmalliset vaikutukset naisten tasa-arvoa käsittelevään ja maanpuolustusta koskevaan lainsäädäntöön olisivat myös huomattavat.

2) Lääketieteellinen ongelma

Jos ihminen haluaa muuttaa sukupuoltaan, siihen voi olla lääketieteellisiä syitä, mutta myös sellaisia syitä, jotka vaativat muunlaista apua, ei sukupuolen vaihdosta.

Uusi lakiesitys ei ota huomioon lainkaan, että yksilön halu vaihtaa sukupuoltaan on aina lääketieteellistä arviointia vaativa asia. Sen puuttuessa muut syyt kuin varsinainen transsukupuolisuus jäisivät selvittämättä. Sukupuolidysforia voi olla sekundääristä (s. 29-30). Nykyisin voimassa olevan lain nojalla nämä asiat pyritään selvittämään mahdollisimman asiantuntevasti ja kattavasti, sillä objektiivinen asiantuntijan tekemä arviointi on osa lain asettamaa vaatimusta.

Viittaukset etujärjestönäkemyksiin

Lakiluonnosta perustellaan ideologisesti värittyneillä näkemyksillä, kuten Idaho-julistus (s. 25) ja Yogyakartan periaatteet (s. 25 ja 34), jotka eivät ole mitään sitovia kansainvälisiä dokumentteja, vaan etujärjestöjen lobbaamiseksi laadittuja yhteenvetoja, luonteeltaan seksuaalipoliittisia iskulauseita ja vaatimuksia. Näillä ei ole lainsäädännöllistä arvoa eikä mitään statusta oikeisiin kansainvälisiin sopimuksiin nähden. Myöskään Victor Madrigal-Borloz ei ole kiistattomasti itsenäinen asiantuntija, vaikka hänet sellaisena esitellään (s. 34), vaan ideologinen aktivisti.

Ilmiöiden syy

Lakiluonnoksen tekstissä sivulla 31 ilmaistaan liittyen nuorten räjähdysmäisesti kasvaneeseen lähetemäärään transtutkimuksiin poliklinikkoille, että "Ilmiöiden syy ei ole tiedossa". Suosittelemme tutustumaan tähän liittyen <https://rogd.fi> -sivustoon, joka selittää yhden havaitun syntymekanismiin ja sisältää linkit tieteellisiin lähteisiin.

Virheellinen vetoaminen lapsen oikeuksiin

Sivuilla 35 ja 36 vedotaan virheellisellä tavalla lapsen oikeuksiin. Lapsen oikeuksia ei ole tarkoitettu käytettäväksi tavalla, joka voi vahingoittaa lasta. Lapsen oikeuksia rajoittaa hänen ikänsä ja kehitystasonsa lisäksi se, että aikuisilla on velvollisuus suojella lasta hänelle haitallisilta asioilta. On kiistatonta, että ilman ohjausta tai mitään rajoituksia lapsi saattaa tehdä koko loppuelämänsä vakavasti haittaavia päätöksiä. Sellainen olisi esimerkiksi lapsena tehty päätös sukupuolen vaihtamisesta. Tutkimusten mukaan jo pelkkä oikeudellisen sukupuolen vaihtaminen johtaa helposti haittoihin. Suosittelemme tutustumaan tähän liittyen <https://rogd.fi> -sivustoon, joka selvittää asiaa tarkemmin.

Lasten oikeuksien todellisen toteutumisen kannalta tulisi uuteen translakiin ehdottomasti sisällyttää velvoite sukupuolen vaihtamisesta takaisin lisääntymisbiologiseksi sukupuoleksi, mikäli transmies tulee raskaaksi tai transnainen tulee isäksi. Myös sukupuolenvaihdokset tulisi kieltää, mikäli henkilöllä on alle 16-vuotiaita lapsia. On vastuutonta vaatia, että pienet lapset ymmärtäisivät, että heidät synnyttänyt ja heitä mahdollisesti imettänyt äiti onkin heidän isänsä, tai että vastaavasti isä onkin muuttunut äidiksi. Tällaiset muutokset voivat olla lapsia syvästi traumatisoivia. Käsitteiden "äiti" ja "isä" merkitys tulee jatkossakin määräytyä yksinomaan lisääntymisbiologisesti. Tässä

uudessa translaissa keskitytään vain yksilön oikeuksiin ja omaan tahtoon, ja samalla poljetaan kaikkein heikoimmassa asemassa olevia eli lapsia, jotka eivät pysty ajamaan omaa etuaan.

Tavoitteiden toteutuminen

Lakiluonnoksen mukaan (sivu 46) sukupuolen vaihtaminen tapahtuisi "tietoon perustuen ja harkiten". Vaatimuksen tietoon perustumisesta ei voida katsoa toteutuvan, jos ainut lakiluonnoksen edellyttämä tieto on henkilön oma mielipide tai tuntemus.

Intersukupuolisuus -termi

Ilmaus intersukupuolisuus on nykyään vakiintuneesti korvattu termillä DSD (Disorders of Sexual Development).

Hoidon tarpeen arviointi

Aloite sisältää (s. 49, toinen kappale) vääränlaisen oletaman:

"Esityksen seurauksena transpoliklinikoille hoitoon hakeutuvista voivat jäädä pois sellaiset henkilöt, joille sukupuolen oikeudellinen vahvistaminen on riittävä toimenpide."

Se, että henkilö haluaa vain oikeudellista sukupuolen vaihtoa, ei ota huomioon sitä mahdollisuutta, että taustalla tuolle kokemukselle on aivan muut syyt, jotka jäisivät selvittämättä ilman lääketieteellistä tutkimusta.

Esitetylle väitteelle "Esitys parantaa tutkimusjaksolle hakeutumisen oikea-aikaisuutta." ei ole mitään näyttöä ja vaikutus oikea-aikaisuuteen voi olla päinvastainen, kun hoitoa tarvitsevien oire jäisi piileväksi ja ongelma siten lykkääntyisi myöhemmäksi.

Epäasiallinen ilmaus (s. 52, ensimmäinen ja kuudes kappale)

"Esityksen voidaan arvioida osaltaan purkavan ahtaita sukupuolikäsityksiä"

On epäasiallista ja loukkaavaa kutsua lakiluonnoksessa "ahtaaksi" lisääntymisbiologiseen totuuteen perustuvaa sukupuolikäsitystä, jota myös lääketieteessä käytetään.

Merkillinen, loogisesti sekava väite (s. 52, toinen kappale ja s. 56 kolmas kappale)

"Yksityiselämän suojaa parantaa myös se, että henkilö voi halutessaan korjata vanhemmuuttaan kuvaavan merkinnän, eikä hänen transtaustansa tällöin ilmene lapsen päivittäisiä asioita hoitaessa."

Lakialoitteen mukaan siis henkilö muuttaisi vain oikeudellisen sukupuolensa ja vanhemmuusmerkinnän, mutta ei mitään fyysisessä olemuksessaan ja väitteen mukaan kukaan ei

huomaisi mitään, kun esimerkiksi ulkoiselta olemukseltaan ja biologisesti täysin nainen päivittäisiä asioita hoitaessaan asioikin yhtäkkiä isänä? Tai partainen, miehen näköinen henkilö asioisi äitinä?

Lain 3§2 kohdan soveltaminen vaatii lisäyksen

Alkuperäisen biologisen sukupuolen tietämistä vaativista tilanteista johtuen, esimerkiksi lääketieteessä, tulee aina myös synnynnäinen biologinen sukupuoli säilyttää väestörekisterissä.

Väärinkäytösten välttäminen

Laissa ei ole mitään rajoitusta, miten usein tai tiuhaan sukupuolen voisi vaihtaa. Samoin se ei sisällä vaatimusta jokaisen sukupuolen vaihdoksen kirjaamisesta ja pysyvästä säilyttämisestä väestötietojärjestelmässä. Nämä täytyy ehdottomasti sisällyttää lakiin. Tieto alkuperäisestä lisääntymisbiologisesta sukupuolesta tulee aina säilyttää, sitä tarvitaan terveydenhoidon tarkoituksiin.

Seurantatyöryhmä koostuu hallitsevasti lakia lobbaavista etujärjestöistä

Lakiluonnoksen seurantatyöryhmän kannanottoja (s. 65) voidaan pitää yksipuolisesti värittyneinä, koska seurantatyöryhmä koostuu hallitsevassa määrin lakia lobbaavista järjestöistä.

Haitat

Lakiluonnos ei ole haitaton sekä hakijalle itselleen että muulle yhteiskunnalle. Siinä ei oteta huomioon lääketieteellistä totuutta sukupuolidysforiasta: Se liittyy todellisessa transsukupuolisuuden tilanteessa aina asiaan. Ellei hakija koe sukupuolidysforiaa, hakemus oikeudellisen sukupuolen vaihtamisesta tehdään vilpillisessä tarkoituksessa. Lakiluonnos ei täysin perustu tieteelliseen totuuteen ihmisestä, vaan pikemminkin näkemyksiin, jotka edistävät sukupuoli-ideologiaa (Gender-ideologia). Tarkemmin tuosta: <https://sukupuoli-ideologia.fi>

Laki loisi porsaanreiän, jossa henkilöllä ei tarvitsisi todellisuudessa olla transkokemuksia, vaan pelkkä oma ilmoitus riittäisi. Lakiluonnoksesta puuttuu seuraamukset hyötymistarkoituksessa tai velvollisuuksien välttämiseksi tehdyn vilpillisen ilmoituksen seuraamuksista.

Jääskeläinen Arto
Aito avioliitto ry - Translakityöryhmä